

§ 45

Deltagande på distans för kyrkorådets, valnämndens och församlingsrådets ledamöter

Dnr 1.1. P-2020-149

Föreligger skrivelse från kansliet 2020-04-07 i rubricerat ärende, vari framgår att behov föreligger av att se över sammanträdesformerna för verkställande organ i Lunds pastorat. Enligt en ny bestämmelse i kyrkoordningen (från och med 2020-01-01) gäller att kyrkorådets ledamöter kan delta i kyrkorådets sammanträden på distans, 4 kap. 15 a §. Detta under förutsättning att kyrkofullmäktige fattat beslut om att så får ske. Kyrkorådet föreslås lämna kyrkofullmäktige ett förslag med den innebörden. Den nya bestämmelsen gäller enligt 4 kap. 27 § även för församlingsråd, och enligt 38 kap. 5 § även för valnämnden och förslaget är således att kyrkofullmäktige fattar motsvarande beslut för dessa organ.

Ytterligare förutsättningar är att deltagande ska ske genom ljud- och bildöverföring i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra och delta på lika villkor. Den som är ordförande för sammanträdet får inte delta på distans. En ledamot som deltar på distans ska anses vara närvarande. Kyrkostyrelsens skrivelse till kyrkomötet om ändringar i kyrkoordningen (KsSkr 2019:4) anger bakgrund till och närmare förutsättningar för den nya bestämmelsens tillämpning. Detta återges i sammanfattad form i kansliets förslag.

Med hänvisning till varierande behov och förutsättningar inom olika enheter i landet, saknas detaljreglering i kyrkoordningen kring tekniska krav och situationer vid vilka deltagande på distans skulle vara tillåtet. Den regleringen överlättes åt resp. enhet, vilket innebär att kyrkofullmäktige äger besluta om när deltagande på distans ska vara tillåtet, samt vilken teknisk lösning och vilka lokaler som ska användas. Kyrkofullmäktige kan även välja att överlämna till respektive verkställande organ att närmare bestämma vad som ska gälla för det organet. Resp. organ bör ta in dessa bestämmelser i sin arbetsordning.

§ 45 forts.

Förslaget i kansliets skrivelse är att kyrkorådet föreslår kyrkofullmäktige besluta

a) att kyrkorådet, valnämnden och resp. församlingsråd får sammanträda med ledamöter närvarande på distans om särskilda skäl föreligger och i enlighet med bestämmelsen i kyrkoordningen 4 kap. 15 a §,

b) att uppdra åt kyrkorådet att i samråd med valnämnden inkomma med förslag på revidering av valnämndens reglemente med ledning av beslutet i punkt a), innefattande de ytterligare anvisningar som detta beslut föranleder, samt

c) att överlåta åt kyrkorådet och resp. församlingsråd att i sina arbetsordningar föra in kyrkofullmäktiges beslut i punkt a) och att närmare reglera tillämpningen.

Barnkonsekvensanalys

- Förslaget bedöms inte medföra några direkta eller indirekta konsekvenser för barn.
 Förslaget medför direkta eller indirekta konsekvenser för barn, se beslutsunderlag.

Kyrkorådet föreslår kyrkofullmäktige besluta

a) att kyrkorådet, valnämnden och resp. församlingsråd får sammanträda med ledamöter närvarande på distans om särskilda skäl föreligger och i enlighet med bestämmelsen i kyrkoordningen 4 kap. 15 a §,

b) att uppdra åt kyrkorådet att i samråd med valnämnden inkomma med förslag på revidering av valnämndens reglemente med ledning av beslutet i punkt a), innefattande de ytterligare anvisningar som detta beslut föranleder, samt

c) att överlåta åt kyrkorådet och resp. församlingsråd att i sina arbetsordningar föra in kyrkofullmäktiges beslut i punkt a) och att närmare reglera tillämpningen.

Plats och tid S:t Hans församlingsgård, Fäladstorget 32, Lund, kl. 17.25 – 21.05
Mötet ajournerat för paus kl. 20.10 – 20.15

Beslutande Tomas Arvidsson (BA), tjug ers. för Lennart Prytz (S)
Jonas Eriksson (POSK), tjug ers. för Anna Wramby Nihlgård (ÖKA)
Mats Leijman (POSK), tjug. ordf.
Bo Sandahl, domprost
Maria Edholm (POSK), tjug ers. för Jan Sternby (POSK)
Samuel Körner Lilja (POSK)
Cecilia Åkesson (POSK), t.o.m. § 40
Monica Molin (S)
Andreas Brodin (S)
Anneli Andersson (BA)
John Lager (C), t.o.m. § 45

Ersättare

Övriga deltagande Frank Holmström, kanslichef
Elisabeth Magyarósi, kanslijurist (sekr.)
Mari-Ann Tuvevesson, ekonomichef, adj.

Utses att justera Jonas Eriksson (POSK)

Justeringens plats och tid Pastoratets kansli, Kiliansgatan 7, 2020-04-24

Underskrifter

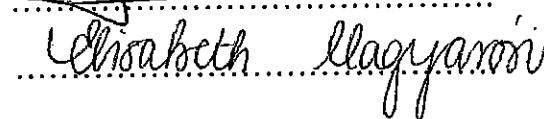
Ordförande

Paragrafer: 35 - 48

Justerande

Sekreterare

ANSLAGSBEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ

Lunds pastorat, kyrkorådet

Sammanträdesdatum

2020-04-22

Datum för anslags uppsättande

2020-04-24

Datum för anslags nedtagande

2020-05-18

Förvaringsplats för protokoll

Pastoratets kansli, Kiliansgatan 7, Lund

Underskrift

Utskriftsbestyrkande

Till kyrkorådet

Deltagande på distans för kyrkorådets, valnämndens och församlingsrådets ledamöter

Sammanfattning av ärendet

Föreligger behov av att se över sammanträdesformerna för verkställande organ i Lunds pastorat. Enligt en ny bestämmelse i kyrkoordningen (från och med 2020-01-01) gäller att kyrkorådets ledamöter kan delta i kyrkorådets sammanträden på distans, 4 kap. 15 a §. Detta under förutsättning att kyrkofullmäktige fattat beslut om att så får ske. Kyrkorådet föreslås lämna kyrkofullmäktige ett förslag med den innebörden. Den nya bestämmelsen gäller enligt 4 kap. 27 § även för församlingsråd, och enligt 38 kap. 5 § även för valnämnden och förslaget är således att kyrkofullmäktige fattar motsvarande beslut för dessa organ.

Ärendet

Förutsättningar enligt kyrkoordningen

Den möjlighet som kyrkoordningen ger sedan 2020-01-01 innebär att Lunds pastorats kyrkofullmäktige kan besluta att kyrkorådets ledamöter kan delta i kyrkorådets sammanträden på distans.

Deltagande på distans

15 a § Kyrkofullmäktige beslutar om och i vilken utsträckning ledamöter får delta i kyrkorådets sammanträden på distans. Deltagande på distans ska ske på det sätt som anges i 3 kap. 17 a § första stycket. En ledamot som deltar på distans ska anses vara närvarande vid rådets sammanträde.

Ytterligare förutsättningar är att deltagande ska ske genom ljud- och bildöverföring i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra och delta på lika villkor. Den som är ordförande för sammanträdet får inte delta på distans. En ledamot som deltar på distans ska anses vara närvarande. Kyrkostyrelsens skrivelse till kyrkomötet om ändringar i kyrkoordningen (KsSkr 2019:4) anger bakgrund till och närmare förutsättningar för den nya bestämmelsens tillämpning. Delar av skrivelsen återges nedan i sammanfattad form.

Bakgrund

Beslutande och verkställande organ inom Svenska kyrkan tillämpar s.k. kollektiv beslutsform vilket förutsätter en överläggning mellan närvarande ledamöter före beslut. Före 2020-01-01 innebar *närvaro* med nödvändighet fysisk närvaro, på den fysiska plats där sammanträdet hålls. Hur många som formellt anses närvarande vid ett sammanträde har betydelse för om det organ som avses är beslutsfört. Endast den som är formellt närvarande kan delta i beslutsfattandet. Därför finns det en särskild formulering i den nya regleringen i

kyrkoordningen om att "En ledamot som deltar på distans ska anses vara närvarande vid rådets sammanträde". Med ledamot avses även tjänstgörande ersättare.

Närmare om innebörden av den nya bestämmelsen i 4 kap. 15 a §

De ledamöter som inte befinner sig i samma lokal som där sammanträdet formellt äger rum, ska vara anslutna till varandra med både ljud och bild i realtid. Identifieringen har betydelse vid kyrkorådets (icke offentliga) överläggningar i allmänhet, och för ärenden för vilka det råder sekretess enligt lag eller undantag från offentlighet enligt kyrkoordningen i synnerhet. Kombinationen av ljud och bild har även ansetts viktigt för delaktigheten som sådan i överläggningarna. Det måste också säkerställas att bara ledamöterna deltar i omröstningar. *Samtliga* deltagare ska kunna se och höra varandra, det vill säga den distansdeltagande ska kunna se samtliga övriga deltagare inklusive andra distansdeltagande.

Distansdeltagande ledamöter ska också ges möjlighet att *delta på lika villkor* med dem som är fysiskt närvarande på den plats där sammanträdet hålls, vilket ställer krav på teknikens stabilitet och kvalitet. Om bild- eller ljudkvaliteten försämras eller förbindelsen bryts, så måste sammanträdet avbrytas tills kvaliteten i förbindelsen återupprättas. En sista utväg kan vara för ledamoten att *frivilligt* avstå och möjliggöra för ersättare att träda in. I lika villkor inkluderas även att det finns en möjlighet att ta del av de handlingar som delas ut på sammanträden och att delta i ärendenas avgöranden, inklusive öppna såväl som slutna omröstningar. Vid slutna omröstningar ställs extra krav på den tekniska utrustningen.

Deltagande på distans = komplement

Den nya bestämmelsen ska betraktas som en *kompletterande* möjlighet, att användas om särskilda skäl föreligger, exempelvis för att ett beslutsfattande ska komma till stånd som annars överhuvudtaget inte hade kommit till stånd. Huvudregeln är att sammanträden genomförs med ledamöter närvarande på den plats där sammanträdet äger rum.

Tillämpning lokalt

Med hänvisning till varierande behov och förutsättningar inom olika enheter i landet, saknas detaljreglering i kyrkoordningen kring tekniska krav och situationer vid vilka deltagande på distans skulle vara tillåtet. Den regleringen överlåtes åt resp. enhet, vilket innebär att kyrkofullmäktige äger besluta om när deltagande på distans ska vara tillåtet, samt vilken teknisk lösning och vilka lokaler som ska användas. Kyrkofullmäktige kan även välja att överlämna till respektive verkställande organ att närmare bestämma vad som ska gälla för det organet. Resp. organ bör ta in dessa bestämmelser i sin arbetsordning. Det finns inget principiellt undantag i kyrkoordningen betr. vissa typer av ärenden (val eller sekretess/undantag från offentlighet). Det är den kyrkliga enheten som sådan som ansvarar för att den tekniska utrustning som behövs finns tillgänglig och uppfyller kraven, men i praktiken är det ordföranden som bedömer om tekniken säkerställer deltagande på lika villkor. Det finns således ingen *rätt* att delta på distans.

I syfte att ge ordföranden möjlighet att ta ställning till om distansdeltagande kan medges bör det i arbetsordningen anges att ledamoten måste anmäla detta ett visst antal dagar före sammanträdet. Det kan också lokalt regleras om förekomsten av vissa ärendetyper på föredragningslistan per konsekvens medför att distansdeltagande inte medges. Det bör också finnas anvisningar om den lokal där någon ledamot deltar på distans (för att säkerställa att inte obehöriga kan ta del av handlingar, ljud eller bild).

Kyrkostyrelsens riktlinjer från 26 mars 2020

Sedan ikraftträdandet av bestämmelsen i 4 kap. 15 a § har kyrkostyrelsen, med anledning av Coronaviruset, ånyo sett över sammanträdesformerna för verkställande och beslutande organ i Svenska kyrkan och utfärdat riktlinjer för beslutsfattande på distans under särskilda omständigheter. Den nya bestämmelsen i 4 kap. gäller således beslutsfattande på distans vid reguljära förhållanden. Kyrkostyrelsens riktlinjer bifogas för kännedom. De innebär att det blir tillåtet med enbart ljudöverföring i realtid, det vill säga sammanträde över telefon. Det finns ett antal förutsättningar som tillsammans måste vara uppfyllda för att detta ska vara möjligt.

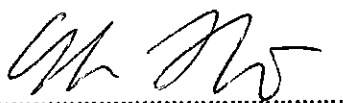
Förslag till beslut

Kyrkorådet föreslår kyrkofullmäktige besluta

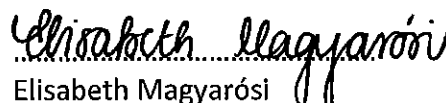
- a) att kyrkorådet, valnämnden och resp. församlingsråd får sammanträda med ledamöter närvarande på distans om särskilda skäl föreligger och i enlighet med bestämmelsen i kyrkoordningen 4 kap. 15 a §,
- b) att uppdra åt kyrkorådet att i samråd med valnämnden inkomma med förslag på revidering av valnämndens reglemente med ledning av beslutet i punkt a), innefattande de ytterligare anvisningar som detta beslut föranleder, samt
- c) att överlåta åt kyrkorådet och resp. församlingsråd att i sina arbetsordningar föra in kyrkofullmäktiges beslut i punkt a) och att närmare reglera tillämpningen.

Barnkonsekvensanalys

- Förslaget bedöms inte medföra några direkta eller indirekta konsekvenser för barn.
- Förslaget medför direkta eller indirekta konsekvenser för barn, se bilaga.

Frank Holmström
Kanslichef

Elisabeth Magyarósi
Kanslijurist

Beslutsunderlag/bilagor:

- Kyrkostyrelsens riktlinjer för beslutsfattande under särskilda omständigheter för organ inom Svenska kyrkan, meddelat den 26 mars 2020.
- Barnkonsekvensanalys

Kyrkostyrelsens riktlinjer för beslutsfattande under särskilda omständigheter för organ inom Svenska kyrkan

Kyrkostyrelsen beslutar¹ följande.

Som förutsättning för att en ledamot som deltar på distans ska anses närvarande på ett sammanträde i ett organ inom Svenska kyrkan gäller följande:

1. Det finns rekommendationer från statliga myndigheter som medför att en eller flera ledamöter inte fysiskt kan delta i sammanträdet,
2. det finns ett ärende som måste avgöras och där beslutet inte kan skjutas upp till ett senare tillfälle,
3. det finns inte något beslut om att nyttja möjligheten till beslutsfattande på distans som kommer till uttryck i bland annat 3 kap. 17 a § och 4 kap. 15 a § kyrkoordningen som gäller för det aktuella organet eller att ett sådant beslut har fattats men det saknas praktiska förutsättningar att nyttja möjligheten på grund av tekniska begränsningar eller organet inte är ett sådant organ som träffas av dessa bestämmelser, och
4. det finns inte en lämnad delegation som skulle kunna nyttjas för att fatta beslutet.

Om samtliga förutsättningar enligt ovan är uppfyllda gäller att den person som fullgör uppgiften som ordförande kan besluta att ett sammanträde ska hållas med ledamöter närvarande på distans. Deltagandet ska då företrädesvis ske genom ljud- och bildöverföring i realtid och på ett sådant sätt att samtliga ledamöter kan delta på lika villkor. I den utsträckning detta inte är möjligt får detta deltagande i stället ske enbart genom ljudöverföring i realtid. Ledamöter som deltar på detta sätt ska anses närvarande på sammanträdet. Ordföranden behöver inte befinna sig på den plats där sammanträdet äger rum.

Om ett sammanträde enligt kyrkoordningen ska vara offentligt ska detta krav anses uppfyllt om de personer som befinner sig på den fysiska plats där sammanträdet äger rum enligt kallelsen kan följa sammanträdet via en ljudöverföring i realtid.

De bestämmelser som i övrigt gäller enligt kyrkoordningen, till exempel om hur kallelse eller kungörelse av sammanträden går till, behöver beaktas tillsammans med krav som följer av lag. Det innebär bland annat att de krav som exempelvis följer av dataskyddsförordningen, begravningslagen och offentlighets- och sekretesslagen alltså måste beaktas när sammanträden hålls.

---

¹ Meddelat den 26 mars 2020. Kyrkostyrelsen beslutar att utfärda riktlinjer för beslutsfattande under särskilda omständigheter för organ inom Svenska kyrkan. Beslutet har förklarats omedelbart justerat.

Barnkonsekvensanalys vid beslut i kyrkorådet/kyrkofullmäktige

Deltagande på distans för kyrkorådets, valnämndens och församlingsrådets ledamöter

1. Berör beslutet

- ett enskilt barn   barn i allmänhet
 en definierad bestämd grupp barn, nämligen:

2. På vilket sätt, direkt eller indirekt, berörs barn av denna fråga?

Innebär förslaget att:

- vi har satt barns bästa i främsta rummet

På följande sätt:

- vi har tagit hänsyn till barns sociala, ekonomiska, kulturella och andliga rättigheter

På följande sätt:

- vi har tagit hänsyn till barns rätt till liv, god hälsa, utveckling, säkerhet och överlevnad

På följande sätt:

- vi har tagit hänsyn till de barn som är i behov av särskilt stöd

På följande sätt:

3. Har barns egna åsikter tagits tillvara i denna fråga?

- Ja, berätta hur det skett:

- Nej, motivera varför barns åsikter ej tagits tillvara i frågan.

Ärendet fordrar skyndsam handläggning. Förslaget kan beröra barn indirekt. Det är inte möjligt att ta hänsyn till barns egna åsikter, i den mån det kan anses finnas utrymme till det utifrån frågans karaktär.

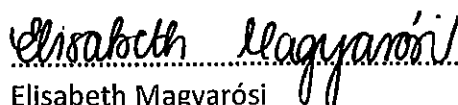
4. Slutsats

En sammanfattande analys av beslutets konsekvenser för barn:

Det kan påverka barns säkerhet att förenkla beslutsvägarna i situationer som kräver detsamma. Det kan påverka deras sociala, kulturella och andliga rättigheter. Alternativa sammanträdesformer ska tillämpas med beaktande av den demokratiska processen och kyrkostyrelsen har därför fört ett ingående resonemang kring innebörden av att *delta på lika villkor*. I den mån ett ärende innehåller personuppgifter och kanske även uppgifter som omfattas av sekretess eller undantag från offentlighet ställs särskilda krav på tekniken och det blir viktigt att möjligheten till deltagande på distans tillämpas med beaktande av att obehöriga inte ska få tillgång till material. Ur ett mer allmänt perspektiv påverkar det kommande generationer på vilka grunder och under vilka former som beslut fattats.

Frank Holmström
Kanslichef

Elisabeth Magyarósi
Kanslijurist